

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Кафедра германської філології

СИЛАБУС КУРСУ

СПЕЦКУРС З ЛІТЕРАТУРИ КРАЇНИ ОСНОВНОЇ МОВИ

(НІМЕЦЬКА МОВА)

четвертий рік навчання

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (німецька та англійська мови)»

Викладач курсу

Оробінська Руслана Володимирівна, канд. філол. наук, ст. викл.

orobinska.ruslana@gmail.com, тел. +38 (095) 041-06-32

консультація: кожна середа тижня, 12.30 ауд. 154а.

Обсяг курсу – 2,3 кредити

Загальна кількість годин – 195 годин

Лекції	44
Практичні заняття	34
Самостійна робота	115
Консультації	2

АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Підготовка майбутніх здобувачів першого рівня вищої педагогічної освіти передбачає формування комплексу фахових й професійноорієнтованих умінь і навичок. Поглиблення рівня професійних якостей майбутніх вчителів іноземних мов та формування в них соціокультурної компетентності вимагає включення до комплексу дисциплін ОПП (німецька та англійська мови) «спецкурсу з літератури країни основної мови». **Мета дисципліни** полягає в формуванні у майбутніх вчителів німецької мови й зарубіжної літератури уявлень про етапи розвитку літератури в Німеччині й німецькомовних країнах; основних представників та навичок літературознавчого аналізу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Розділ/теми	Результати навчання
Teil 1. Literatur Deutschlands vom späten Mittelalter bis Anfang des XX Jhs.	Im Rahmen des Erlernens sollten sich die Studierenden eine klare Vorstellung von den wichtigsten Entwicklungsstufen der Literatur in Deutschland und im deutschsprachigen Raum machen. die Biographie, das soziokulturelle Weltbild und die literarischen Strebungen der Schriftsteller dieser Zeit kennenzulernen; Kunstwerke innerhalb des untersuchten Faches zu analysieren.
Thema 1. Literatur vom Anfang an bis spätem Mittelalter (500 – 1500)	
Thema 2. Humanismus, Reformation, Renaissance (1500–1600)	
Thema 3. Pietismus, Rokoko und Empfindsamkeit (1670–1780)	
Thema 4. Sturm und Drang (1770-1785)	
Thema 5. Klassische Literatur (1787 – 1815)	
Thema 6. Romantik (1795–1840)	

Thema 7. Restauration, Biedermeier,
Vormärz
Thema 8. Realismus (1848 – 1880, auch
poetischer Realismus genannt)
Thema 9. Der Naturalismus (1880–1910) als
Beginn der Moderne
Thema 10. Neoromantizismus und
Symbolismus (1890–1920)

Teil 2. Neu Literatur Deutschlands und deutschsprachigen Länder.

Thema 11. Expressionismus (1905-1925)
Thema 12. Literatur der Weimarer Republik (1918-1933)
Thema 13. Exilliteratur, „inneres Exil“ und Naziliteratur (1933–1945)
Thema 14. Literatur der BRD (1949–1989)
Thema 15. Literatur der DDR (1949 – 1989)
Thema 16. Literatur Österreichs 1945-1989
Thema 17. Literatur der Schweiz 1945-1989

Im Rahmen des Erlernens sollten sich die Studierenden eine klare Vorstellung von den wichtigsten Entwicklungsstufen der Literatur in Deutschland und im deutschsprachigen Raum machen. die Biographie, das soziokulturelle Weltbild und die literarischen Strebungen der Schriftsteller dieser Zeit kennenzulernen; Kunstwerke innerhalb des untersuchten Faches zu analysieren.

Оцінювання

Teil 1								Teil 1					SA	Екзамен	Загальна	
The men	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5				
V	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18	25	100
S	5		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

ПОЛІТИКА КУРСУ

Щодо відвідування занять. Відвідування аудиторних практичних занять є обов'язковим. Зважаючи на умови, що діють в межах накопичувальної системи оцінювання результатів навчання студентів, пропуски занять без поважних причин будуть мати серйозний вплив на кінцевий оцінку знань. Не допускається також запізнення студентів на заняття.

Щодо дедлайну та перескладання. Всі завдання, які студент отримує в рамках вивчення курсу, мають бути виконані в повному обсязі, добросовісно й самостійно. Пропущені заняття можуть бути перескладені шляхом самостійного опрацювання теоретичного матеріалу та повного виконання практичних завдань, які були запропоновані до виконання на занятті. У разі пропуску кінцевих термінів здачі роботи, оцінка знижується (мінус 40% балів). Отримання незадовільної оцінки за тематичну контрольну роботу вимагає повторного складання.

Щодо академічної доброчесності. Студент повинен самостійно виконувати запропоновані завдання. Окрім випадків навчальної необхідності не користуватись додатковими засобами збору й передачі інформації (телефон, планшет, ноутбук) під час виконання самостійної роботи, контрольної роботи, екзаменаційних завдань. Не користуватись усними й письмовими підказками. У разі фіксації випадків порушення правил академічної доброчесності, студент отримує «0» балів за цю роботу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. История немецкой литературы в 5-томах. Т.1 От древнейших времен до 17 в.М.1961; Т.2 18 век. М.1963; Т 3 1790-1848 . М. 1966; Т. 4.1848 -1918. М. 1968; Т.5. 1918 -1945. 1976
2. История немецкой литературы./ Н. А. Гуляев, И. П. Шибяев и др. М. 1975. Гучинская Н.О., Чистова Б.Е. Deutsche Literatur - 19- Jahrhundert- М. Просвещение, 1984-
3. Пуришев Б.И. Очерки немецкой литературы15-17 вв. М. 1965.
4. Пуришев Б.И. Литература эпохи возрождения и проблемы всемирной литературы. М. 1967.
5. Проблемы Просвещения в мировой литературе. - М., 1970.
6. Аникст А.А. «Фауст » Гете. Литературный комментарий. М.1979.
7. Немецкая романтическая повесть (на нем. яз.) М. 1977
8. Ніколенко О.М., Бардакова Ю.В.Вивчення поезії 20 ст.у школі. Пйом Аполлінер, Райнер Марія Рільке. Харків: Ранок, 2003 Верцман И. Е. Проблемы художественного познания. М. 1967 Дейч А. Поэтический мир Генриха Гейне . М.1963..
9. Экспрессионизм. Сб. статей / Отв. ред. Б. И. Зингерман. М., 1966.
10. Журнал “Зарубіжна література в навчальних закладах”.
11. Журнал “Зарубіжна література в школі”.
12. Райх Б. Брехт Очерк творчества-М. 1960.

13. Днепров В. Революционная мораль Брехта - В кн.: Литература и нравственный опыт человека
14. История литературы ФРГ./ Отв. редактор И. М. Фридкин. М. 1980 А. und E. Frenzei. Daten deutscher Dichtung Band 1-2
15. Baumann, B., Oberle B. Deutsche Literatur in Epochen. Max Hueber Verlag, München, 1993.
16. Deutschland erzählt. B.1 -4 - F. am Main, 1991-
17. Glaser, Lemann, Lubos Wege der deutschen Literatur, 7. Auflage; Bayerischer Schulbuch-Verlag, München, 1961.
18. Gössmann W. Deutsche Kulturgeschichte im Grundriss. Max Hueber Verlag, München, 1992.
19. Kulturelles Leben in der Bundesrepublik Deutschland - Inter Nationes, 1989. Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur, hrsg. Heinz Ludwig Arnold; edition text+kritik GmbH, München, 1978.
20. Lexikon der Weltliteratur, hrsg. Gero von Wilpert; Alfred Kröner Verlag, Stuttgart, 1963.
21. Moderne Literatur verstehen.- Studienreihe Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag, München, 1994.
22. Pochlatko, H. u.a. Einführung in die Literatur des deutschen Sprachraumes. T.2-3, Wilhelm Braumüller, Wien, 1985.

Допоміжна

1. Dürrenmatt, Friedrich. Der Richter und sein Henker. - Leipzig: Reclam Verlag, 1971.-99 .
2. Frisch, Max. Homo faber. - Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1977. - 283 S.; Montauk. - Frankfurt am Main: suhrkamp taschenbuch, 1993. - 207 S.
3. Kaschnitz, Maria-Luise. Kurzgeschichten und Erzählungen. // Erzählbände "Das dicke Kind und andere Erzählungen", "Lange Schatten", "Ferngespräche"; Romane "Steht noch dahin", "Das Haus der Kindheit", "Tage, Tage, Jahre" u.a. - Verschiedene Ausgaben.
4. Kästner, Erich. Emil und die Detektive. Das fliegende Klassenzimmer. Das doppelte Lottchen. Der kleine Grenzverkehr. - Verschiedene Ausgaben.
5. Kästner, Erich. Als ich ein kleiner Junge war. - Verschiedene Ausgaben.
6. Lebert, Benjamin. Crazy. - Köln: Kiepenheuer & Witsch, 1999. - 175 S.
7. Noll, Dieter. Die Abenteuer des Werner Holt. - Berlin und Weimar: Aufbau Verlag, 1965.-544 S.
8. Nöstlinger, Christine. Der Denker greift ein.-Wien: Deutscher Taschenbuchverlag, 1995.- 91 S.; Erzählungen (Stundenplan. Nagle einen Pudding an die Wand. Wir pfeifen auf den Gurkenkönig u.a.). - Wien: Deutscher Taschenbuchverlag, 1995.
9. Rusch, Claudia. Meine freie Deutsche Jugend. - Frankfurt am Main: S.J ischer Verlag, 2003.-157 S.

10. Böll, Heinrich. Gesammelte Erzählungen. - Köln: Verlag Kiepenheuer & Witsch,
11. 1981.
12. Bordinert, Wolfgang. Kurzgeschichten und Erzählungen.// Borcherts Werke. - M.: Progress, 1970.-255 S.
13. Brecht, Bertold. Leben des Galilei. - Verschiedene Ausgaben.
14. Canetti, Elias. Die gerettete Zunge. Geschichte einer Jugend. — Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1995.
15. Dürrenmatt, Friedrich. Der Besuch der alten Dame. Eine tragische Komödie. Neufassung 1980.-Zürich: Diogenes, 1998.- 155 S.
16. Dürrenmatt, Friedrich. Meistererzählungen.-Zürich: Diogenes Taschenbuch, 1992.- 293 S.
17. Hackl, Erich. Materialien zu Abschied von Sidonie. -Zürich: Diogenes Verlag, 2000.
18. Lenz, Siegfried. Zeit der Schuldlosen. - Verschiedene Ausgaben.
19. Mann, Thomas. Das Wunderkind. - Verschiedene Ausgaben.
20. Nöstlinger, Christine. Die feuerrote Friederike. - Wien: Dachsverlag GmbH, 1995.
21. Österreichische Erzählungen des 20. Jahrhunderts. - München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1987.
22. Rinser, Luise. Geschichten aus der Löwengrube. - Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992.- 163 S.
23. Schopenhauer, Johanna. Gabriele.-München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1985.
24. Timm, Uwe. Johannismacht. - München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1998. -245
25. S.; Die Entdeckung der Carywurst.
26. Widmer, Urs. Schweizer Geschichten. -Zürich: Diogenes Verlag, 1978. - 164 S.
27. Zweig, Stefan. Schachnovelle. - Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 95 S.
28. Andersch, A.: Sansibar oder der letzte Grund.-Zürich: Diogenes Verlag AG, 1970.
29. Bachmann, Ingeborg. Erzählungen. - Verschiedene Ausgaben.
30. Brecht, Bertold. Mutter Courage und ihre Kinder. Furcht und Elend des dritten Reiches. - Verschiedene Ausgaben.
31. Böll, Heinrich. Wo warst du, Adam? Und sagte kein einziges Wort. Haus ohne Hüter.
32. Verschiedene Ausgaben.
33. Bordinert, Wolfgang. Draußen vor der Tür. - Verschiedene Ausgaben.
34. Brecht, Bertold. Die Dreigroschenoper. - Verschiedene Ausgaben.

- 35.de Bruyn, Günter. Eine Jugend in Berlin.- Frankfurt am Main: S.Fischer Verlag, 1992.-380 S.
- 36.Dürrenmatt, Friedrich. Das Versprechen. - München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1993; Der Verdacht. - Zürich: Diogenes Verlag, 1986; Die Physiker. - Zürich: Diogenes Verlag, 1998.
- 37.Ende, Michael: Momo. - Verschiedene Ausgaben.
- 38.Heim, Peter. Vergessen kannst du nie. - München: Wilhelm Goldmann Verlag, 1982.
- 39.Hohler, Franz. Der Granitblock im Kino. - Frankfurt am Main: Luchterhand Literaturverlag, 1981.; Ein eigenartiger Tag. Lesebuch. - Frankfurt am Main: Luchterhand Literaturverlag, 1979.
- 40.Keller, Gottfried. Romeo und Julia auf dem Dorfe. - Frankfurt am Main: Verlag Moritz Diesterweg, 1974.
- 41.Lenz, Siegfried. Deutschstunde. - Berlin, Weimar: Aufbau, 1979.
- 42.Mann, Thomas. Erzählungen (Vision. Gefallen. Tonio Kroger. Der Tod in Venedig. Mario und der Zauberer. Tristan u.a.). - Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1975.-399 S.
- 43.Remarque, Erich Maria. Im Westen nichts Neues. Drei Kameraden. Der Weg zurück. Zeit zu leben und Zeit zu sterben. Der Himmel kennt keine Günstlinge. - Verschiedene Ausgaben.
- 44.Rinser, Luise. Geh fort, wenn du kannst. - Frankfurt am Main: S.Fischer Verlag, 160 S.
- 45.Schiink, Bernhard. Der Vorleser. - Zürich: Diogenes Verlag, 1995.
- 46.Steiner, Jörg. Ein Messer für den ehrlichen Finder. - Ölten und Freiburg: Suhrkamp taschenbuch, 1980.- 194 S.
- 47.Süskind Patrick. Das Parfüm.-Zürich: Diogenes Verlag, 1994.
- 48.Walser, Martin. Halbzeit. Das Einhorn. Der Sturz. Ein fliehendes Pferd. Verteidigung der Kindheit. (Ein fliehendes Pferd - Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main, 1978.
- 49.Zweig, Stefan. Novellen.-Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag GmbH, 1993.
- 50.Frank, Leonhard. Die Räuberbande. - Berlin, Weimar: Aufbau, 1986.
- 51.Fühmann, Franz. Das Niebelungenlied.-In: ReinekeFuchs, Märchen nach Shakespeare, Das Niebelungenlied. - Rostock: Hinstorff, 1984.
- 52.Grass, Günter. Die Blechtrommel. Hundejahre. Der Butt. Im Krebsgang. Verschiedene Ausgaben. (Der Butt. - Gottingen: Steidl Verlag, 1993.)
- 53.Kafka, Franz. Erzählungen. - Leipzig: Reclam, 1983.
- 54.Kästner, Erich. Fabian. Geschichte eines Moralisten. - Berlin, Weimar: Aufbau, 1979.
- 55.Mann, Thomas. Buddenbrooks. Verfall einer Familie.- Berlin, Weimar: Aufbau, 1973.